

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt V. Noua Caesarianorum studia ad impetrandum Calicem, & noua trutina de doctrina, ac praesertim de Sacerdotio, Apostolis à Christo in Coena collato; & varia Suauis errata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11718

uerfantur, cum pro se quisque tunc aspiet utilitati & gloria in ap-
 riendo calle medio ac plano inter ardua & confragosa; quamquam
 sæpius nouus ille callis, dum cuncta deuitare creditur, offendit in
 cuncta; hinc verò vnusquisque viam ab alio malè patefactam auer-
 fatus, eiusdem simul audaciam imitatur, simul ipsi per euentum im-
 prosperum assimilatur.

CAPUT V.

*Noua Cæsarianorum studia ad impetrandum Calicem, & noua
 trutina de doctrina, ac præsertim de Sacerdotio, Apostolis
 à Christo in Cæna collato; & varia Suauis errata.*

1 **C**æsariani ab iis quæ acciderant, stupore simul & lumine
 sunt affecti: stupore quidem, quoniam multæ rerum con-
 ditiones tam validam fiduciam ipsis intulerant, vt vix certa
 firmitas dici non posset: complurium Principum postulatio, Pon-
 tificis propitius, Legati fautores, ipsum argumentum arbitrarium,
 ac nulli noxium; officia ac studia summa: & tamen exitus is fuit,
 qui fuisset expectandus, vbi cunctæ quas retulimus condiciones
 ex opposito præcessissent. Lumine affecti, quia compertum illis
 fuit, quanto ampliùs sperandum ipsis erat ab auctoritate ad vnum
 restricta, quàm in plures diuisa; cum longè facilius homini con-
 tingat persuadere menti, & permouere voluntatem vnus capitis,
 quàm multorum; præterquam quòd sæpè idem ille, in quem vni-
 cum coit potentia, quanto propterea illis plurimis maior est, in
 quos ob aliam regimini rationem ea dispertitur, tantumdem ob
 ipsam magnitudinem aliis Principibus indiget, plusquam indigeant
 complures tenuiores. Vnde fit, vt Respublicæ & multò difficiliore
 sint Monarchis ad concessionem, & multò proniores ad repulsas.
 Quare licuit Principibus certum ab eo exemplo documentum ca-
 pere, multos Episcopos illorum vota promoturos fuisse, si per ea
 Episcoporum potestas eueheretur Aulæ Romanæ demissione; sed
 in reliquum vniuersam Synodum longè arctiorem Pontifice Ro-
 mano in concessionibus futuram; adeoque fauor ille quantulus-
 cumque, qui postulato in dicendis sententiis obsecundarat, ipsum
 aut comprobando, aut non improbando, sed in Pontificem reii-
 ciendo, profectus fuerat ab opera ex Pontificis voluntate ab eius
 ministris impensa, postquam negotium præceptum ruere visum est,
 nisi manus protenderetur.

2 Hoc itaque experimentum effecit, vt Cæsariani se aliò verterent.

R. 3

Repu-

4 Constat ex
 arcanis litte-
 ris Vicecomi-
 titis ad Bor-
 romæum,
 3. Septembris
 1562.

1562.

b Arcanæ literæ Vicecomitis ad Borromæum, 30 Iulij 1562.

Repudiarant initio consilium ipsis propositum à Legatis, vt nimirum Synodus rem Pontifici decernendam remitteret, quasi honorificentius sibi, subditisque acceptius arbitrati, si quemadmodum vsus Calicis ab vna Synodo sublatus fuerat, ita restitueretur ab altera, fortunatumque sibi exitum indubitanter polliciti. Sed ex huius rei fallacia se deceptos agnouere, coactique sunt ad reiectum consilium confugere, sicuti mox narrabitur. Aliquid ipsis detrimenti prouenisse credibile est à studiis Vargæ^b, qui non modò Pontificem dehortatus erat ne illud concederet, dicens, petitores postea promissis neutiquam perstituros; sed etiam ad Pagnanum, Piscarij administrum Tridenti scripserat, id vtique Regi detrimento futurum, propterea quòd hoc ipsum in Hispanis sub specie pietatis appetentiam huiusmodi nouitatum excitaret; has verò subditorum appetentias, siue ipsis fiat siue non fiat satis, semper cum perturbationis periculo in regnis copulari. Proinde per litteras admonitum à se Regem fuisse, & interim se à Pagnano petere, vt suæ nationis Præsules coerceret. Verùm vt Vargas apud illos nec plurimâ auctoritate, nec plurimâ gratiâ pollebat, perinde haud comperio plurimum ab eo confectum, cum id temporis nihilo feruentiores in oppositum Hispani visi sint, quàm alij ex alijs Prouincijs.

c Arcanæ literæ Vicecomitis ad Borromæum, 17. Augusti 1562.

d Eiusdem ad eundem arcanæ literæ, ultimo Augusti 1562.

e Aliæ eiusdem ad eundem, eodem die.

Muuantones, sicuti dictum est, propitium suffragium parauerat; et si audito Reatino illud improuisò mutasset: reliqui magna ex parte ambigè locuti sunt. De Guerrero ac de Aiala legitur^c, suam illos opem Drafcouizio fuisse pollicitos: sed Episcopus Nioquensis dixit^d, Guerrero promissionem tetendisse ad coniungendos secum Cæsarianos in petenda declaratione de mansione; prædixitque, illum reipsa promisso non responsurum: nec prædictio in irritum cecidit. Etenim Guerrero^e hinc nonnullos ad concessionem hortatus est, hinc in ferenda sententia incertum se ac diuturnioris indigum temporis ostendit; & per eam quasi mixtam agendi rationem, quæ sincera visa non est, nec suorum vituperationem, nec Germanorum querelas effugit: at verò is qui alteri oppositarum partium palàm adhaeret, illius beneuolentiam consequitur tamquam ipsi propitius, & æstimationem vtriusque partis tamquam intrepidus ac sincerus.

Antequam ad aliud argumentum progrediar, aliqua Suavis errata notabo. Primum quidem leue, sed indignum venià ob temeritatem, quâ tam frequenter in illud prolabitur: erratum inquam in diebus signandis, quandoquidem ipsi nec erat necesse ad hæc minutiora descendere, nec aderat notitia ad ea veraciter proferenda;

&

& tamen audeat eadem tam sæpè casu notare, quo suadeat archi-
uum illarum omnium rerum gestarum in suo capite contineri. Af-
firmat itaque, conuentus super eo negotio fuisse quinto Septem-
bris absolutos: verùm & Diarium, & litteræ Legatorum, & alia
plurima monumenta passim vulgata palàm faciunt, vsque ad ve-
speram sexti diei perdurasse. Alterum & grauius erratum est, quòd
adscribat Episcopo Camptembergenfi in Stiria (cùm Synodo ne
adesset quidem huiusmodi Antistes) id quod dixit Episcopus Caur-
lensis, & ante illum Episcopus Philadelphix^f, Procurator Episco-
pi Eistatensis, aduersus interuentum Oratorum Cæsaris, ne adesset,
dum ea de re deliberaretur. Tertium est, vbi narrat, Hispanos
etiam Præsules petiisse à Legatis, vt in ea causa remouerent
à cœtu Episcopos, qui simul Oratores Cæsaris aderant; cuius rei ne
vestigium quidem extat in Actis, litterisve plenissimum Legato-
rum tum Vicecomitis ad Borromæum: quamquam, ne verum
dissimulem, non nemo ex falso rumore, sicuti & credibile & fre-
quens est, id suis priuatis litteris scriberet, adeoque excusatio in eo
Suauii debetur. Quartum est, dum Cauensem Antistitem inducit
ea dicentem, quæ reuera non ille, sed Caurlensis dixit, conquestus
de sinistro vaticinio, & quasi minis iniectis Synodo à Drascouizio,
vbi repulsa acciperetur. Liceret adiicere maligna Suauis commenta,
quibus deformaret quantum posset quamcumque rem gestam à Sal-
merone ac Lainio, collaudatis luculenter in iis cœtibus inter alios
à viro docto, qui animum non certè illorum studiosissimum in re-
liquis præ se fert, quippe in præcipuis controuersis ab eis discre-
pans, nimirum ab Archiepiscopo Iadrensi. Sed hac in re adedò pa-
ter affectatio, & interdum contradictio Suauiani Operis, vt illa satis
fit apud quemlibet non hebetem lectorem ad reddendum efficax
contra seipsam responsum. Partes igitur narratoris resumamus.

1562

f Epist. Iadrensis, vltimo Augusti 1562.

Intentus animorum conatus, quo in cœtu generali consulebatur
de Calicis concessione, nulli erat impedimento, quòd minùs alia ar-
gumenta in peculiaribus cœtibus agerentur; & in eam formam
redacta videbantur, vt illa cunctis satisfactura spes fuerit. De Chri-
sti oblatione selecti Patres ea digesserant, quæ communiùs proba-
bantur, ommissis litigiosis, dicentes, sicuti nunc habetur, Redem-
ptorem in Cœna se obtulisse in sacrificium Patri sub specie panis
& vini; sed quo genere sacrificij, haud exprimebant. Itaque Decre-
ta doctrinæ, & Canones illis respondentes ad conuentum maxi-
mum delata sunt septimo Septembris: cumque initio is absque
discordia progrediretur, impedit postea in durum obicem in Gra-
natenfi,

g Acta Fa-
leotti, & e-
pist. Legato-
rum ad Bor-
romæum,
eo die.

1562. natenſi, tametsi vnus ex illorum formatoribus hic fuisset, sed opinione suis collegis contrarius, ideoque deinde ipsi operi magis aduersus^h: quamquam fuit qui crederet, illum se magis contrarium, quàm in animo erat, simulasse, quò Sessionem ita retardaret, & Galli expectati superuenirent, quibuscum sperabat coniunctè procedere in moribus reformandis. Improbauit ille oratione longissimâ tertium Canonem, qui nunc secundus est, vbi definitur, collatum fuisse Apostolis à Christo Sacerdotium in Cœna verbis illis: *Hoc facite in meam commemorationem.* Afferebat in mediumⁱ pro sententia opposita Nicolaum Cabasillam libro primo de Missæ sacrificio, qui opinatus est huiusmodi potestatem fuisse traditam die Pentecostes, & cum eo S. Germanum, Isichium Presbyterum in libro primo Commentariorum super Leuitico, Armacanum, arbitratum, quo tempore fuerant constituti Apostoli, fuisse eodem Sacerdotium illis collatum, S. Thomam, & Scotum, qui putat, executionem illis fuisse concessam in capite vigesimo S. Ioannis, ita vt potestatem illius conficiendi obtinuerint in Cœna, sed conficiendi postquam Spiritum Sanctum accepissent: ac tot rationes in aciem deduxit, vt non parum dubitationis iniecerit, ne contendendum esset, diuque protrahendam doctrinæ comprobationem, adeoque necesse foret Sessionem differre. Sed exitus spem prosperitate superauit: cum enim perpauca Guerrerero consensissent, Decreta plenè comprobata sunt, idque per summam breuitatem atque concordiam vnico manè. Tantum detrahitur non benevolentia modò, sed æstimationi, quæ pro benevolentia crescit aut decreſcit, ex eo quòd credatur quispiam nimis æstimator sui, & parum communitatis.

Aiala Segouienſis Episcopus repugnauit, vbi pronuntiatum, Missam offerri non solum pro peccatis, sed pro aliis necessitatibus; obiecitque, hinc argumentum præberi variis superstitionibus; & in eandem sententiam iurare viginti quinque: sed denique longè maiori numero cedentes, in leui contouersia acquieuerunt.

^k Acta Paleotti, & litterarum Adrensis, 10. Septemb. 1562.

Non ita conqueuit in altera maioris ponderis Guerrerus^k. Is vnà cum Archiepiscopo Bracarenſi, & cum Episcopis Segouienſi & Almerienſi poſtridie Legatos adiit, cauſatusque conscientia stimulum, exposuit: Sibi ac sociis Canonem illum de Sacerdotum institutione probari non posse; rem nec agitatam fuisse in conuentibus minorum Theologorum, nec in confessibus Patrum, solum leui manu tractatam: Præsules aliquot non modicæ existimationis dissentire: quem dissensum in Sessione palàm fieri par non erat.

Qua-

Quapropter satius esse, articulum illum in proximam Sessionem reici, vbi dogmata de Ordinis Sacramento stabilirentur, tamquam ad locum magis proprium, tempusque opportunius, quò, præmissò studio ac trutinâ rei consentaneâ, definitio cum plausu & honore concordiaë confici posset.

8 Osius Legatus, qui suis in libris eam sententiam tradiderat, ipsam placidè tuebatur, obiecta dissoluens, & oppugnationibus quatuor Hispanorum obsistens. Reliqui Præsides existimarunt, repulsam minus claram, magisque moderatam non modò æquiorè, sed etiam solidiorè futuram. Idcirco dixerunt, se morem illis gesturos, dummodò quæsitæ variationi assensus generalis conuentus præiret, sine quo penes Legatos non erat quidquam ex rebus iam statutis mutare. Ita ratione Concilij habitâ Hispanorum appellationem tacitè refellebant, ipsis appellatibus reiectis ad illud idem tribunal, à quo se grauari putabant: quod rescripti genus durissimum accidit litigantibus, & tamen de illo conqueri ipsis non licet, cum idem tribunal non solum est maximè competens, sed maximè potens.

C A P V T VI.

Capita reformandæ disciplina digesta: abusus in Missa correcti.

1 QVò perficeretur Sessionis apparatus, stabilienda supererant disciplina Decreta, & emendandi abusus in Sacrificio. Priorum cura demandata fuerat præcipuè Simonettæ, qui videbatur pro more veterum cautorumque medicorum nonnisi leuia medicamenta præscripturus^a. Proposita capita quatuordecim^b fuerunt, non vndecim, sicuti Suauis narrat. Causa cur postea ad vndecim fuerint redacta, hæc fuit, quoniam duobus ex illis lex apponebatur, pensiones coarctans, ne scilicet in posterum id oneris imponeretur Episcopis, & Parochis, quorum alteri non supra quingentos aureos ex annuo prouentu perciperent, alteri non supra quinquaginta. Sed Episcopi vocabulum pensionis abominati, quippe ipsorum auribus animisque permolestum, negarunt illud sibi adiectâ etiam limitatione probatum iri. Et quamquam opponeretur, à Concilio Lateranensi & Viennensi, & à Tridentino pariter sub Paulo & Iulio pensionum consuetudinem fuisse receptam, non tamen acquieuerunt. Quapropter conuentum est, vt sanctiones ea de re alias ex professo statuerentur. Sed quemadmodum res humana bo-

^a Acta Paleotti.
^b In cœtu 10. Decembris, vt in epist. Vicecom. ad Borrom. eodem die.